

Hodnocení

rigorózní práce Mgr. Veroniky Janošíkové

Trestná činnost související se zneužíváním návykových látek

I.

Rigorózní práce Mgr. Veroniky Janošíkové je zasvěcenou trestněprávní studií věnovanou fenoménu drogové kriminality. Téma diplomové práce je neobyčejně aktuální. Zvyšování spotřeby drog, šíření nedovoleného nakládání s nimi včetně rozšíření organizovaného zločinu, zneužívání drog ve společnosti a negativní zdravotní, sociální, sociologické a kriminologické souvislosti představují jeden ze současných globálních problémů lidstva. Drogový problém se neomezuje jen na území některé země, ale objevuje se v různých zemích a každá země je konfrontována s identickými otázkami.

Užívání drog má řadu společenských konsekvencí, které se netýkají (bohužel) pouze samotných uživatelů drog a jejich příbuzných, ale dopadají i na veřejné zdraví, státní rozpočet a ovlivňují úroveň přidružené kriminality.

Rigorózní práce je zpracována na podkladě logické osnovy, podle které autorka nejprve vymezuje pojem návykových látek, posléze se zabývá mezinárodními aspekty „boje proti drogám“, vysvětluje vývoj české právní protidrogové úpravy, rozebírá jednotlivé tzv. drogové trestné činy včetně trestného činu šíření toxikomanie a trestného činu opilství podle § 360 trestního zákoníku. V závěru své práce pak shrnuje poznatky, ke kterým dospěla, a uvádí i náměty ke zdokonalení české právní úpravy.

II.

Za cíl své rigorózní práce autorka vytyčila detailní právní rozbor a charakteristiku drogových trestných činů vymezených v ustanovení § 283 až § 287 tr. zák. včetně porovnání s předchozí právní úpravou (str. 2). Tohoto cíle se podařilo autorce v zásadě splnit, i když právě rozbor jednotlivých trestných činů z oblasti primárních drogových deliktů nepřekračuje rámec učebnicového nebo komentářového podání.

Naopak tam, kde se autorka snažila upozornit na problematická místa právní úpravy či nesprávné postupy aplikační praxe, je rigorózní práce na velmi pěkné odborné úrovni.

Drogová problematika je relativně podrobně upravena literaturou, což se promítlo i do použitých odborných pramenů. Autorka čerpala ze širšího okruhu pramenů. S použitými prameny pracovala autorka kreativně a korektně. Práci zhodnocuje okolnost, že autorka

přiléhavě ilustruje popis drogové scény v České republice kriminologickými a sociologickými souvislostmi, což činí diplomovou práci čtivou.

Pokud jde o vlastní obsah rigorózní práce, autorka se soustředila na rozbor jednotlivých skutkových podstat primárních drogových trestných činů. Správně při výkladu upozorňuje na některé nejasnosti platné právní úpravy. Tak například poukazuje na nesprávně použitý pojem „návyková látka“ nebo na problém, jak stanovit relevantní množství drogy, jejíž distribuce, výroba či přechovávání již budou kriminalizovány.

V rámci rozboru trestného činu podle § 283 tr. zák. by bylo žádoucí vyjádřit se k povaze tohoto trestného činu. Konkrétně bylo žádoucí zabývat se otázkou, zda jde o trvajícím trestný čin, anebo zda jde o trestný čin pokračovací. V této spojitosti se nabízí rozbor publikovaného judikátu č. 6/2008 Sb. rozh. tr., který považuje tento trestný čin za trvajícím, což je odůvodněno zejména praktickými zřeteli. S takovým tvrzením lze úspěšně polemizovat. Patrně bude rozhodovat konkrétní situace, zda půjde o pokračování v trestném činu, anebo o trestný čin trvajícím.

III.

Rigorózní práce splňuje všechny předpoklady k ústní obhajobě. Kandidátka prokázala schopnost vytvořit odborný text na zadané téma, prokázala, že se o problematiku zvolenou za téma diplomové práce zajímá a že se dovede orientovat v nauce i praxi.,

Při ústní obhajobě navrhuji, aby se autorka vyjádřila k otázkám:

1. Možnost uložení výjimečného trestu na doživotí pachatelům zvláště závažných drogových deliktů (včetně trestného činu podle § 283 tr. zák.) de lege ferenda.
2. Možnost pachatelů – závislých na drogách – vyhnout se trestu tím, že budou souhlasit s nucenou léčbou drogové závislosti.

V Praze 13. 4. 2021

prof. JUDr. Jiří Jelínek, CSc.,

